

Skaidrojums valsts budžeta finanšu bilancei

Vispārējie principi

Finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes

Valsts budžeta finanšu bilance (turpmāk - finanšu bilance) ir pārskats par valsts finansiālo darbību, kas parāda valsts finanšu aktīvus un saistības, to pārmaiņas pārskata periodā, kā arī valsts budžeta finanšu darbības rezultātu.

Finanšu bilance ir sagatavota atbilstoši likumam "Par grāmatvedību", "Likumam par budžetu un finanšu vadību" un normatīvajos aktos grāmatvedības jomā noteiktajam.

Valsts budžeta finanšu grāmatvedības uzskaitē kārtota apstiprinātajos grāmatvedības kontos atbilstoši Valsts kases 2004.gada 29.decembra kārtībā Nr.2 "Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības kontu atvēršana un slēgšana Valsts kasē" un Valsts kases 2005.gada 26.aprīļa dokumentā "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika" noteiktajam.

2006.gadā grāmatvedības uzskaitē un valsts budžeta finanšu bilances sagatavošanā pielietots uzkrāšanas princips.

Finanšu bilance sagatavota, pamatojoties uz vēsturisko cenu principu, izņemot atvasinātos finanšu instrumentus, kuri novērtēti patiesajā vērtībā.

Valsts budžeta finanšu bilancē par vērtības mēru lietota Latvijas Republikas naudas vienība lats (Ls). Valsts budžeta finanšu bilance ietver finanšu aktīvus un saistības uz 2006.gada 31.decembri, kā arī sniedz salīdzinošos datus uz 2005.gada 31.decembri.

Aplēšu izmantošana

Sagatavojot finanšu pārskatu, ņemtas vērā aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē atsevišķus bilances un ieņēmumu vai izdevumu aprēķina posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību apmēru. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Aplēšu izmaiņu ietekme uzrādīta finanšu pārskatos.

Izmaiņas aplēsēs

Sākot ar 2006.gada 1.janvāri valsts budžeta finanšu bilancē vērtspapīrus uzrāda emisijas cenā ņemot vērā diskonta un prēmijas amortizāciju.

Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtās pārrēķināti latos pēc Latvijas Bankas oficiāli noteiktā ārvalstu valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Valūtu kursa starpības, kuras radušās valūtas norēķinu rezultātā, kā arī aktīvu un saistību uzskaitē pielietojot valūtas kursus, kuri atšķiras no sākotnēji darījumu uzskaitē izmantotajiem valūtas kursiem, atzītas ieņēmumu un izdevumu pārskatā.

Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (latos)		
Valūta	31.12.2006.	31.12.2005.
EUR	0.702804	0.702804
USD	0.536000	0.593000
DKK	0.094300	0.094200
GBP	1.048000	1.021000
SEK	0.077800	0.074700

Uzskaitē un novērtēšana

Aktīvu un saistību īstermiņa un ilgtermiņa daļas

2006.gada finanšu bilance sagatavota, nodalot aktīvu un saistību īstermiņa un ilgtermiņa daļas. Par ilgtermiņa aktīviem atzīti aktīvi, kuru lietošana plānota ilgāk kā vienu gadu vai apmaksā paredzēta vēlāk kā pēc viena gada no bilances datuma. Īstermiņa aktīvi ir aktīvi,

kuru pielietošana vai atmaksa paredzēta gada laikā no bilances datuma.

Par ilgtermiņa saistībām atzītas saistības, kuru atmaksa paredzēta vēlāk kā pēc viena gada no bilances datuma. Īstermiņa saistības ir saistības, kuru atmaksa paredzēta viena gada laikā no bilances datuma.

Debitoru uzskaitē

Saskaņā ar pašreizējo uzskaites politiku šajā postenī uzrāda valsts budžeta pārņemto A/S “Latvijas Gāze” parādu, kā arī no A/S “Latvijas Krājbanka” un A/S “SEB Latvijas Unibanka” pārņemtās valsts budžeta prasības, atsevišķi nodalot īstermiņa un ilgtermiņa daļu.

Aizdevumu uzskaitē un novērtēšana

Valsts budžeta finanšu bilancē iekļauti izsniegtie valsts budžeta aizdevumi valsts un pašvaldību budžetiem un kapitālsabiedrībām.

Izsniegto aizdevumu īstermiņa un ilgtermiņa daļas bilancē nodalītas un uzrādītas atsevišķi. Visiem valsts budžeta aizdevumiem Valsts kase analizē riskus un nosaka atbilstošus uzkrājumus to vērtības samazinājumam un iespējamiem zaudējumiem. Valsts budžeta finanšu bilancē aizdevumi uzrādīti to atgūstamajā vērtībā, ņemot vērā uzkrājumus iespējamiem zaudējumiem.

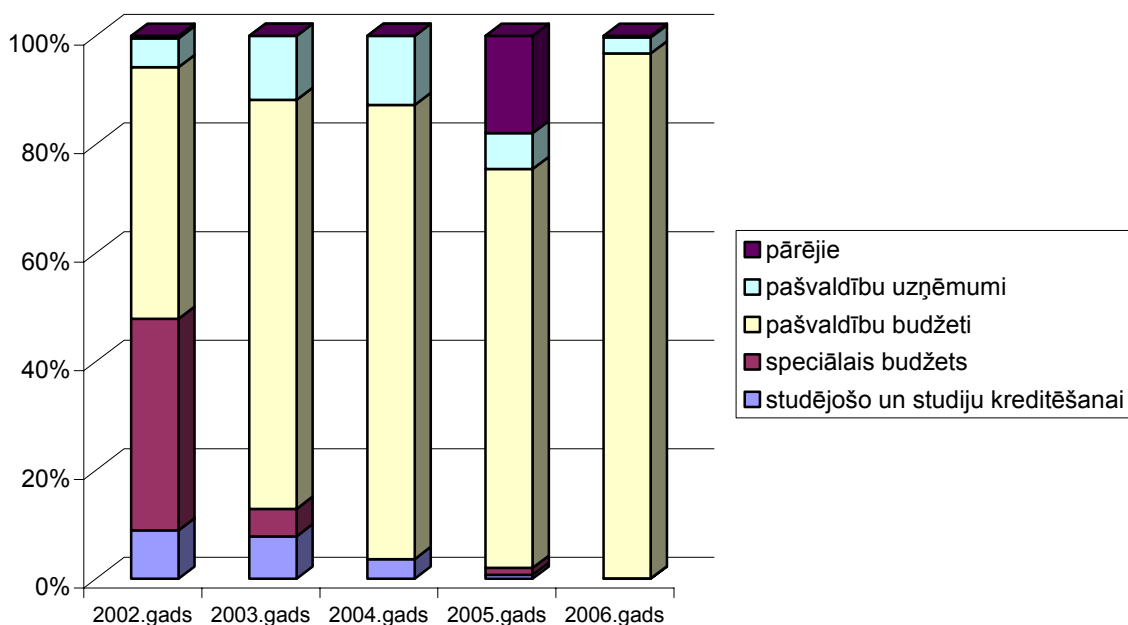
Procentu ieņēmumi par izsniegtajiem aizdevumiem atzīti saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Valsts budžeta aizdevumus ik gadu izsniedz saskaņā ar gadskārtējo valsts budžeta likumu.

Likumā “Par valsts budžetu 2006.gadam” noteikts pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kopējais pieļaujamais palielinājums – 96 283 918 latu apmērā, t.sk. aizņēmumu kopējais palielinājums – 66 283 918 latu.

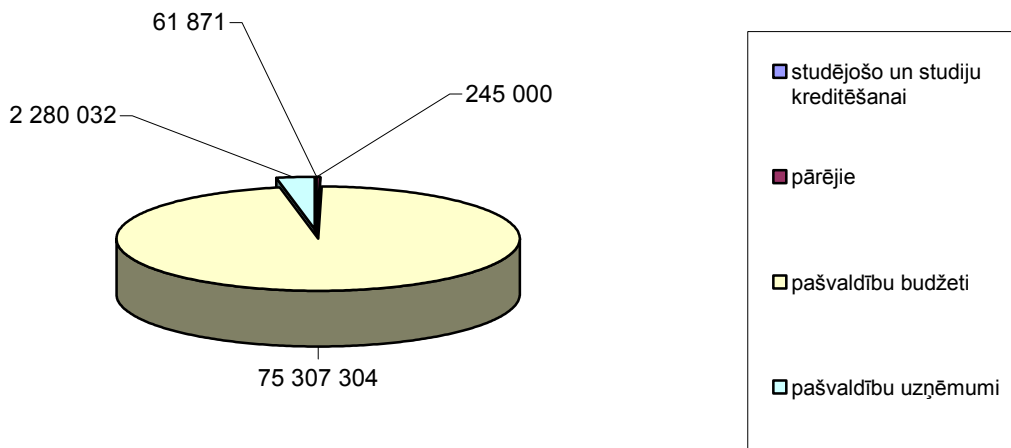
Valsts kase saskaņā ar finanšu ministra pilnvarojumu veic valsts budžeta aizdevumu izsniegšanu un apkalpošanu. Valsts kase valsts budžeta aizdevumus izsniedz pašvaldībām, kapitālsabiedrībām, valsts budžeta izpildītājiem saskaņā ar speciālo budžetu, studiju un studējošo kreditēšanai un citiem valsts budžeta aizdevumu saņēmējiem, ja tas ir noteikts valsts budžetā.

Valsts budžeta aizdevumu struktūra pa gadiem ir mainījusies (sk.1.attēlu), sākot ar 2003.gadu, visvairāk valsts budžeta aizdevumi izsniegti Latvijas pašvaldībām.

1.attēls **Izsniegtie valsts budžeta aizdevumi**

2006.gadā valsts budžeta aizdevumi izmaksāti 77 894 207 latu apmērā (sk.2.attēlu).

2.attēls Valsts budžeta izmaksātie aizdevumi pa saņēmējiem 2006.gadā

2006.gada beigās kopējais valsts budžeta aizdevumu apjoms bija 273 353 897 latu, kas ir par 4 893 083 latu mazāk nekā 2005.gada beigās - 278 249 980 latu.

Kārtību, kādā pašvaldības var aizņemties, nosaka 2002.gada 17.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.543 "Noteikumi par pašvaldību aizņēmumiem un galvojumiem". Pašvaldības var saņemt aizņēmumus Latvijā vai ārvalstīs, izlaižot vērtspapīrus vai noslēdzot aizņēmuma līgumu. Gadskārtējais valsts budžeta likums nosaka pašvaldību aizņēmumu un galvojumu saistību kopējo pieļaujamo palielinājumu.

2006.gada 31.decembrī pašvaldību parāds Valsts kasei bija 167 278 859 latu, kas salīdzinājumā ar 2005.gada beigām ir par 25 035 593 latu vairāk, bet kopējais pašvaldību parāds 2006.gada beigās bija 267 838 106 latu.

Pašvaldību parāda saistības pret Valsts kasi 2006.gada beigās veidoja 61% no kopējā parādu apjoma.

Noguldījumu uzskaitē

Noguldījumu sastāvā ietverti uz laiku brīvo līdzekļu ieguldījumi depozītos Latvijas Bankā un kredītiestādēs, atsevišķi nodalot īstermiņa un ilgtermiņa noguldījumus. Noguldījumu procentu ieņēmumi uzskaitīti atbilstoši uzkrāšanas principam.

Arvien pieaugošais budžeta pārpalikums un līdz šim izmantotais naudas vadības instrumentu loks bija iemesls, lai 2006.gadā pārskatītu uz laiku brīvo valsts budžeta līdzekļu ieguldījumu stratēģiju.

Atvasināto finanšu instrumentu novērtēšana

Finanšu aktīvos atzīti tikai tie atvasinātie finanšu instrumenti, kuri ir tirgojami un kuriem ir pieejami vispārēji atzīta tirgus vērtība.

Pārskata perioda beigās veikta atvasināto finanšu instrumentu pārvērtēšana, ņemot vērā tirgus cenas perioda beigu dienā. Atvasināto finanšu instrumentu pārvērtēšanas rezultātā radusies peļņa vai zaudējumi atzīti ieņēmumu un izdevumu pārskatā.

Parāda portfeli iekļauto atvasināto finanšu instrumentu valūtas efekts specifiski attiecināts uz parāda portfeli, bet procentu maksājumiem paredzētie atvasinātie finanšu instrumenti attiecināti uz valsts parāda apkalpošanas izdevumiem.

Procentu ieņēmumi par atvasinātajiem finanšu instrumentiem uzskaitīti saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Finanšu bilancē uz 2006.gada 31.decembri uzkrātie procentu ieņēmumi no SWAP darījumiem uzrādīti bilances postenī “Uzkrātie ieņēmumi”.

Parāda portfelim piesaistīto Forward darījumu valūtas efekts specifiski attiecināts uz parāda portfeli un uzrādīts bilances postenī “ Ilgtermiņa aizņēmumi”.

Saņemtie īstermiņa noguldījumi

Saskaņā ar “Likumu par budžetu un finanšu vadību” valsts budžeta izpildītājiem attiecībā uz pašvaldību budžetiem, speciālo budžetu, ārvalstu finanšu palīdzību un ES politiku instrumentiem ir tiesības noslēgt vienošanos ar Valsts kasi par iepriekšminēto līdzekļu ieguldīšanu depozīta veidā.

Saņemtie noguldījumi bilancē uzrādīti, nodalot atsevišķi noguldījumu īstermiņa un ilgtermiņa daļas.

Saņemto noguldījumu procentu izdevumi uzskaitīti atbilstoši uzkrāšanas principam.

Valsts parāds

2006.gada 31.decembrī valsts parāda sastāvā ietvertas īstermiņa, vidēja termiņa valsts iekšējā aizņēmuma parādzīmes, ilgtermiņa obligācijas, eiroobligācijas un aizņēmumi ārvalstu un iekšzemes finanšu institūcijām.

Emitētās obligācijas un citi parāda vērtspapīri

Valsts emitētās eiroobligācijas finanšu bilancē sākotnēji uzskaitītas to emisijas cenā ar diskonta un prēmijas amortizāciju.

Īstermiņa parādzīmes ir valsts vērtspapīri ar dzēšanas termiņu līdz vienam gadam (ieskaitot).

Vidēja termiņa parādzīmes ir valsts vērtspapīri ar dzēšanas termiņu no viena gada (neieskaitot) līdz pieciem gadiem (ieskaitot). Ilgtermiņa obligācijas ir valsts parādzīmes ar dzēšanas termiņu virs pieciem gadiem.

Emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru īstermiņa un ilgtermiņa daļas bilancē nodalītas un uzrādītas atsevišķi.

Procentu izdevumi par valsts parādzīmēm uzskaitīti saskaņā ar uzkrāšanas principu. Uzkrātie procenti ir iekļauti bilances postenī “Uzkrātie izdevumi”.

2006.gadā, tāpat kā iepriekšējos gados, nepieciešamās finansēšanas segšanai iekšējā finanšu tirgū izmantotas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisijas.

Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru tirgū 2006.gadā piedāvātas īstermiņa parādzīmju emisijas ar dzēšanas termiņu - seši un divpadsmit mēneši, ilgtermiņa obligāciju emisijas programma ar dzēšanas termiņu - desmit gadi, savukārt gada beigās uzsākta jauna piecu gadu obligāciju emisijas programma.

Aizņēmumi

Aizņēmumi finanšu bilancē uzrādīti no brīža, kad saņemta nauda vai tās ekvivalenti no iekšzemes vai ārvalstu finanšu institūcijām, atsevišķi nodalot aizņēmumu īstermiņa un ilgtermiņa daļas.

Procentu izdevumi par aizņēmumiem uzskaitīti saskaņā ar uzkrāšanas principu. Uzkrātie procenti iekļauti bilances postenī “Uzkrātie izdevumi”.

Īstermiņa likviditātes nodrošināšanai gada pirmajā un pēdējā ceturksnī izmantots īstermiņa banku aizdevums – overdrafts.

Saistības par saņemto ārvalstu finanšu palīdzību un ES politiku instrumentu līdzekļiem

Saņemtais ES finansējums uzrādīts bilancē kā īstermiņa saistības brīdī, kad naudu no Eiropas Komisijas budžeta saņem Valsts kases valūtas kontā kredītiestādē.

Saistības par fondu sadali

Saistībās par fondu sadali uzrādītas saistības, kas radušās saņemot līdzekļus, kurus atbilstoši normatīvo aktu nosacījumiem Valsts kase pārdala no attiecīgajiem fondiem. Valsts kasei rodas saistības par fondu līdzekļiem brīdī, kad fondu uzskaites kontos ieskaita pārdalāmos līdzekļus.

Uzkrātie izdevumi

Uzkrāto izdevumu postenī uzrādīti izdevumi, kas attiecas uz pārskata gadu un iepriekšējiem gadiem. Šie izdevumi ir aprēķināti un ir zināmas precīzas to summas, bet tie nav samaksāti līdz pārskata gada beigām.

Pārējās īstermiņa saistības

Šajā bilances postenī uzrāda īstermiņa saistības, kuras nav klasificētas iepriekšminētajos posteņos.

Ziedojumus un dāvinājumus uzrāda kā pārējās īstermiņa saistības brīdī, kad naudu ieskaita Valsts kases kontā kredītiestādē.

Valsts budžeta iestāžu līdzekļi: speciālā (sociālā) budžeta līdzekļi, ziedojumu un dāvinājumu līdzekļi, deponētie līdzekļi, citu budžetu līdzekļi; pašvaldību un pašvaldību budžeta iestāžu un kapitālsabiedrību līdzekļu kontu atlikumi 2006.gadā uzrādīti bilances posteņa "Pārējās īstermiņa saistības" sastāvā kā saistības par Valsts kases klientu kontu atlikumiem.

Zebilance

Iespējamie aktīvi

Zebilancē reģistrēti iespējamie aktīvi, kuri radušies pagātnes notikumu rezultātā un kuru pastāvēšana apstiprināsies tikai atkarībā no viena vai vairāku nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus Valsts kase pilnībā nevar kontrolēt.

Iespējamās saistības

Zebilancē reģistrētas iespējamās saistības, kuras radušās pagātnes notikumu rezultātā, bet to iestāšanās vai neiestāšanās atkarīga no viena vai vairāku nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus Valsts kase pilnībā nevar kontrolēt.

Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātos finanšu instrumentus uzskaita zebilances posteņos valūtā, kādā tie noslēgti, no brīža, kad noslēgts attiecīgais darījums un Valsts kasei ir radušās līgumiskas saistības. Viena atvasinātā finanšu instrumenta iegādes rezultātā radušos iespējamus aktīvus un saistības zebilancē uzskaita atsevišķi.

Galvojumi

Valsts kase zebilances saistībās iekļauj iespējamo galvojumu saistību summu, kuru nosaka izvērtējot riska faktoru saistībā ar iespējamo izmaksājamo naudas līdzekļu plūsmu.

"Likuma par budžetu un finanšu vadību" 37.pants nosaka, ka tikai finanšu ministram ir tiesības valsts vārdā gadskārtējā valsts budžeta likuma ietvaros sniegt galvojumus, kas uzliek saistības valsts līdzekļiem Valsts investīciju programmas projektu un komercdarbības atbalsta programmu īstenošanai, kā arī studiju un studējošo kreditēšanai.

Galvojumus sniedz saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gadā 12.jūlija noteikumiem Nr.513 "Galvojumu sniegšanas un uzraudzības kārtība".

Valsts galvojumus plāno gadskārtējā valsts budžeta likumā.

Kopš 1993.gada ir izsniegti 68 valsts galvojumi.

Valsts galvoto aizdevumu parāds 2006.gada beigās bija 152 620 001 latu.

Paskaidrojumi bilances posteņiem

Debitori

Valsts budžeta finanšu bilances kvalitātes nodrošināšanai un 2006.gada un 2005.gada finanšu bilancē ietvertās informācijas salīdzināšanai bilances posteņi "Ilgtermiņa debitori" uzrādīti valsts budžeta pārņemtie AS "Latvijas Gāze" debitori kā pārņemtie ilgtermiņa aizdevumi 2006.gada 31.decembrī Ls 1 026 518 vērtībā, kas salīdzinot ar 2005.gada 31.decembri ir samazinājušies par Ls 422 871. Samazinājumu veido ilgtermiņa debitoru īstermiņa daļas pārgrāmatošana Ls 390 870 vērtībā un atmaksātā parāda summa 2006.gadā.

Bilances posteņa "Īstermiņa debitori" sastāvā uzrādīta summa Ls 240 350 vērtībā, t.sk.:

- A/S "Latvijas Gāze", A/S "SEB Latvijas Unibanka" un A/S "Latvijas Krājbanka" pārņemtie īstermiņa aizdevumi – Ls 99 320 vērtībā;
- citas prasības - Ls 141 030 vērtībā.

2005.gada 31.decembrī bija uzrādīta debitoru summa Ls 1 647 694 vērtībā, t.sk.:

- A/S "Latvijas Gāze" pārņemtie īstermiņa aizdevumi – Ls 235 232 vērtībā;
- citas prasības Ls 1 412 462 vērtībā.

Noguldījumi

2006.gada 31.decembrī ieguldījumi ilgtermiņa depozītos ir Ls 13 300 000 vērtībā un nav mainījušies salīdzinājumā ar 2005.gada 31.decembri.

2006.gada 31.decembrī ieguldījumi īstermiņa depozītos ir Ls 56 647 694 vērtībā, t.sk.:

- nacionālajā valūtā – Ls 23 405 065 vērtībā;
- ārvalstu valūtās – Ls 33 242 629 vērtībā.

2005.gada 31.decembrī ieguldījumi īstermiņa depozītos bija Ls 14 886 091 vērtībā, kas ir par Ls 41 761 603 mazāk salīdzinājumā ar 2006.gada 31.decembri.

Depozītu izvietojums kredītiestādēs 2006.gada 31.decembrī parādīts gada pārskata 19.pielikumā.

Aizdevumi

2006.gada 31.decembrī valsts budžeta ilgtermiņa aizdevumi uzrādīti Ls 196 672 685 vērtībā un tos veido šādi ilgtermiņa aizdevumi:

- valsts un pašvaldību budžetiem nacionālajā valūtā Ls 155 974 223 vērtībā;
- valsts un pašvaldību budžetiem ārvalstu valūtā Ls 13 275 194 vērtībā;
- kapitālsabiedrībām nacionālajā valūtā Ls 8 701 653 vērtībā;
- kapitālsabiedrībām ārvalstu valūtā Ls 18 721 615 vērtībā.

2005.gada 31.decembrī valsts budžeta ilgtermiņa aizdevumi bija uzrādīti Ls 187 903 886 vērtībā un tos veidoja šādi ilgtermiņa aizdevumi:

- valsts un pašvaldību budžetiem nacionālajā valūtā Ls 113 404 757 vērtībā;
- valsts un pašvaldību budžetiem ārvalstu valūtā Ls 42 000 637 vērtībā;
- kapitālsabiedrībām nacionālajā valūtā Ls 15 991 447 vērtībā;
- kapitālsabiedrībām ārvalstu valūtā Ls 16 507 045 vērtībā.

2006.gadā ilgtermiņa aizdevumu vērtība palielinājusies par Ls 8 768 799 salīdzinājumā ar 2005.gadu. Palielinājumu galvenokārt veido 2006.gadā izsniegto ilgtermiņa aizdevumu pašvaldību budžetiem nacionālajā valūtā apjoma pieaugums Ls 42 569 466 vērtībā (2006.gadā no jauna noslēgti 358 līgumi, t.i., par 81 līgumu vairāk nekā 2005.gadā), t.sk., lielākie aizdevumi izsniegti šādām pašvaldībām:

- Liepājas pilsētai Ls 12 514 944 vērtībā;
- Rīgas pilsētai Ls 4 000 000 vērtībā;
- Jūrmalas pilsētai Ls 4 436 300 vērtībā;
- Jelgavas pilsētai Ls 4 577 478;
- Tukuma pilsētai Ls 3 418 097 vērtībā;
- Cēsu pilsētai Ls 2 009 300 vērtībā;

- Valmieras pilsētai Ls 2 000 000 vērtībā;
- Dobeles pilsētai Ls 2 000 000 vērtībā.

Ilgtermiņa aizdevumu valsts un pašvaldību budžetiem ārvalstu valūtā samazinājumu vērtībā Ls 28 725 443 galvenokārt veido valsts budžeta aizdevumu atmaksas no Satiksmes ministrijas Ls 26 109 057 un Veselības ministrijas Ls 8 401 635 vērtībā. Ilgtermiņa aizdevumu kapitālsabiedrībām nacionālajā valūtā samazinājums Ls 7 289 794 vērtībā galvenokārt veido VAS "Privatizācijas aģentūra" aizdevuma atmaksa.

2006.gada 31.decembrī valsts budžeta īstermiņa aizdevumi uzrādīti Ls 29 166 156 vērtībā un tos veido šādi īstermiņa aizdevumi :

- valsts un pašvaldību budžetiem nacionālajā valūtā Ls 19 688 699 vērtībā;
- valsts un pašvaldību budžetiem ārvalstu valūtā Ls 5 450 338 vērtībā;
- kapitālsabiedrībām nacionālajā valūtā Ls 2 702 341 vērtībā;
- kapitālsabiedrībām ārvalstu valūtā Ls 1 324 778 vērtībā.

2005.gada 31.decembrī valsts budžeta īstermiņa aizdevumi bija uzrādīti Ls 36 716 210 vērtībā un tos veido šādi īstermiņa aizdevumi:

- valsts un pašvaldību budžetiem nacionālajā valūtā Ls 21 885 914 vērtībā;
- valsts un pašvaldību budžetiem ārvalstu valūtā Ls 8 616 974 vērtībā;
- kapitālsabiedrībām nacionālajā valūtā Ls 2 767 260 vērtībā;
- kapitālsabiedrībām ārvalstu valūtā Ls 3 446 062 vērtībā.

2006.gadā īstermiņa aizdevumu summa samazinājusies par Ls 7 550 054 salīdzinājumā ar 2005.gadu. Samazinājumu veido īstermiņa aizdevumu valsts un pašvaldību budžetiem nacionālajā valūtā samazinājums par Ls 2 197 215, īstermiņa aizdevumu valsts un pašvaldību budžetiem ārvalstu valūtā samazinājums par Ls 3 166 636, īstermiņa aizdevumu kapitālsabiedrībām nacionālajā valūtā samazinājums par Ls 64 919 un īstermiņa aizdevumu kapitālsabiedrībām ārvalstu valūtā samazinājums par Ls 2 121 284.

Gada pārskata 18.pielikumā apkopoti visi valsts budžeta izsniegtie aizdevumi.

Citas prasības

Finanšu bilancē uz 2006.gada 31.decembri prasības Ls 141 039 vērtībā uzrādītas kā prasības pret kredītiestādēm.

Savukārt finanšu bilancē uz 2005.gada 31.decembri kā citas prasības bija uzrādītas prasības Ls 1 412 462 vērtībā, t.sk., prasības pret kredītiestādēm Ls 1 406 007 vērtībā un prasības par galvojumu procentu un apkalpošanas ieņēmumiem Ls 6 455 vērtībā.

Uzkrātie ieņēmumi

2006.gada 31.decembrī uzkrāto ieņēmumu Ls 2 634 722 vērtībā ietverti:

- uzkrātie procenti depozītu noguldījumiem Ls 478 167;
- aizdevumu uzkrātie procentu ieņēmumi Ls 1 828 169 vērtībā;
- aizdevumu un galvojumu uzkrātie saistību maksājumi Ls 234 875 vērtībā;
- uzkrātie apkalpošanas maksājumi Ls 17 994 vērtībā;
- uzkrātie procenti par kontu atlikumiem Ls 61 800 vērtībā;
- uzkrātie ieņēmumi no atvasinātajiem finanšu instrumentiem Ls 13 717 vērtībā.

2005.gada 31.decembrī uzkrāto ieņēmumu Ls 3 861 758 vērtībā bija ietverti:

- uzkrātie procenti depozītu noguldījumiem Ls 427 591 vērtībā;
- aizdevumu uzkrātie procentu ieņēmumi Ls 2 698 787 vērtībā;
- aizdevumu un galvojumu uzkrātie saistību maksājumi Ls 252 127 vērtībā;
- uzkrātie apkalpošanas maksājumi Ls 19 609 vērtībā;
- uzkrātie procenti par kontu atlikumiem Ls 46 347 vērtībā;
- uzkrātie ieņēmumi no atvasinātajiem finanšu instrumentiem Ls 417 297 vērtībā.

Naudas līdzekļi

Naudas līdzekļu sastāvā ietverti Valsts kases kontu atlikumi Latvijas Bankā un kredītiestādēs. Naudas līdzekļu atlikumos kredītiestādēs 2006.gada 31.decembrī Ls 21 665 498 vērtībā ietverti naudas līdzekļi iekšzemē Ls 21 665 498 vērtībā, kas ir par Ls 33 077 939 mazāk salīdzinājumā ar 2005.gada 31.decembri. Tas skaidrojams ar valsts budžeta brīvo līdzekļu noguldījumu īstermiņa depozītos palielināšanos.

Naudas līdzekļu izvietojums kredītiestādēs 2006.gada 31.decembrī parādīts gada pārskata 20.pielikumā.

Budžeta gada izpildes rezultāts

Budžeta izpildes rezultāts finanšu bilancē uz 2006.gada 31.decembri uzrādīts vērtībā Ls (1 205 975 706) šādos bilances posteņos:

- "Iepriekšējo budžeta gadu izpildes rezultāts" Ls (1 037 174 184) vērtībā;
- "Budžeta gada izpildes rezultāts" Ls (168 801 522) vērtībā.

Valsts budžeta finanšu bilances kvalitātes nodrošināšanai un 2005. gada finanšu bilancē ietvērto datu salīdzināšanai finanšu bilancē uz 2006.gada 31.decembri koriģēts bilances postenis "Iepriekšējo gadu budžeta izpildes rezultāts" Ls 4 576 vērtībā par šādām summām:

- VK klientam "Akadēmisko programmu aģentūra" 2006.gada 30.maijā atgrieztā summa Ls 3 632 (5 168 EUR) vērtībā, kas Valsts kasē bija ienākusi 2005.gada 30.septembrī un tika klasificēta kā nenoskaidrotie ieņēmumi;

- Ls 944 vērtībā par budžeta iestādes 2005.gada valsts pamatbudžeta atlikumu.

Budžeta izpildes rezultāts finanšu bilancē uz 2005.gada 31.decembri bija vērtībā Ls (1 037 169 608).

Ilgtermiņa saistības

2006.gada 31.decembrī finanšu bilancē uzrādītas ilgtermiņa saistības Ls 862 551 264 vērtībā:

- ilgtermiņa ārvalstu aizņēmumu ilgtermiņa daļa Ls 140 919 974 vērtībā;
- atvasinātie finanšu instrumenti Ls (540 291) vērtībā;
- emitēto obligāciju un citu vērtspapīru ilgtermiņa daļa Ls 722 171 581 vērtībā.

Pārskata perioda beigās atvasināto finanšu instrumentu (Forward) pārvērtēšanas rezultāts – valūtas efekts no parāda portfelim piesaistītajiem Forward darījumiem specifiski attiecināts uz parāda portfeli.

2005. gada 31.decembrī ilgtermiņa saistības bija uzrādītas Ls 775 440 607 Ls vērtībā.

Salīdzinājumā ar ilgtermiņa saistībām uz 2005.gada 31.decembri, ilgtermiņa saistības 2006.gadā palielinājušās par Ls 87 110 657.

Palielinājumu galvenokārt veido 2006.gada 16.februārī saņemtais EIB aizdevums vērtībā Ls 52 710 300 (EUR 75 000 000). 2006.gadā valsts budžets atmaksājis no VAS "Privatizācijas aģentūra" pārņemtās saistības Ls 2 172 000 vērtībā.

Īstermiņa aizņēmumi

2006.gada 31.decembrī īstermiņa aizņēmumi uzrādīti Ls 13 102 617 vērtībā, t.sk.:

- ārvalstu aizņēmumu īstermiņa daļa Ls 13 098 027 vērtībā;
- īstermiņa aizņēmumi no iekšzemes finanšu institūcijām Ls 4 590 vērtībā, kurus veido overdrafts A/S "Hansabanka".

2005.gada 31. decembrī ārvalstu aizņēmumu īstermiņa daļa bija Ls 12 688 342 vērtībā.

Saistības par saņemto ārvalstu finanšu palīdzību un ES politiku instrumentu līdzekļiem

2006.gada 31.decembrī finanšu bilancē uzrādītas saistības par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu līdzekļiem Ls 74 267 350 vērtībā ietverti:

- saistības par SAPARD programmas līdzekļiem Ls 4 954 891 vērtībā;
- saistības par Kohēzijas fonda līdzekļiem Ls 26 952 271 vērtībā;
- saistības par PHARE programmu līdzekļiem Ls 9 971 899 vērtībā;

- saistības par citiem fondiem (struktūrfondi, EQUAL, ELVGF garantijas daļa) Ls 32 388 289 vērtībā.

2005.gada 31.decembrī bija uzrādītas saistības par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu līdzekļiem Ls 133 175 810 vērtībā. 2006.gadā saistības par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu līdzekļiem samazinājušās par Ls 58 908 460, jo 2006.gadā strauji palielinājusies no EK saņemto finanšu līdzekļu apgūšana.

Valsts budžeta parāda saistību pārskats sadalījumā pēc kreditora tipa uzrādīts gada pārskata 16.pielikumā.

Valsts parāda sadalījums pa termiņiem un kreditoriem uzrādīts gada pārskata 17.pielikumā.

Detalizēts sadalījums pa kreditoriem valsts ārējam parādam uzrādīts gada pārskata 17.1.pielikumā.

Detalizēts sadalījums pa kreditoriem valsts iekšējam parādam uzrādīts gada pārskata 17.2.pielikumā.

Saistības par fondu sadali

2006.gada 31.decembrī saistības par fondu sadali Ls 5 879 851 vērtībā ietver saistības pret pašvaldībām par ienākuma nodokļa sadali.

2005.gada 31.decembrī saistības par fondu sadali bija Ls 4 525 918.

Saņemtie īstermiņa noguldījumi

2006.gada 31.decembrī saņemto īstermiņa noguldījumu sastāvā uzrādītas saistības par noguldījumiem Valsts kasē Ls 121 482 470 vērtībā, t.sk.:

- saistības par Akadēmisko programmu aģentūras īstermiņa noguldījumiem Ls 402 754 apmērā;
- saistības par Profesionālās izglītības attīstības aģentūras īstermiņa noguldījumiem Ls 100 224 apmērā;
- saistības par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras īstermiņa noguldījumiem Ls 120 979 492 apmērā.

2005.gada 31.decembrī saņemtie īstermiņa noguldījumi bija Ls 176 444.

Uzkrātie izdevumi

2006.gada 31.decembrī uzkrāto izdevumu kopējā vērtība ir Ls 19 305 209 un tajā ietverti uzkrātie šādi procentu izdevumi:

- emitētajām eiroobligācijām Ls 9 641 104 vērtībā;
- valsts iekšējā aizņēmuma parādzīmēm Ls 7 190 497 vērtībā ;
- ārvalstu aizņēmumiem Ls 1 524 462 vērtībā;
- klientu depozītu noguldījumiem Ls 383 994 vērtībā;
- uzkrājumi saistību izdevumiem par ārvalstu aizņēmumiem Ls 73 vērtībā;
- atvasinātajiem finanšu instrumentiem Ls 565 079 vērtībā.

2005.gada 31.decembrī uzkrāto izdevumu kopējā vērtība bija Ls 20 610 095 un tajā ietverti šādi uzkrātie procentu izdevumi:

- emitētajām eiroobligācijām Ls 9 641 104 vērtībā;
- valsts iekšējā aizņēmuma parādzīmēm Ls 9 684 323 vērtībā ;
- ārvalstu aizņēmumiem Ls 1 270 764 vērtībā;
- overdraftiem Ls 1 vērtībā;
- klientu depozītu noguldījumiem Ls 773 vērtībā un uzkrājumi saistību izdevumiem par ārvalstu aizņēmumiem Ls 13 130 vērtībā.

Pārējās īstermiņa saistības

2006.gada 31.decembrī finanšu bilancē uzrādītas pārējās īstermiņa saistības Ls 315 300 381 vērtībā, t.sk.:

- Valsts kases saistības par Valsts kases klientu kontu atlikumiem VK kontos vērtībā Ls 296 780 416 (VSAA kontu atlikumi - Ls 234 366 450; Statistikas pārvaldes kontu atlikumi - Ls 159 244; pašvaldību un citu iestāžu kontu atlikumi – Ls 55 646 653; ziedojumu un dāvinājumu kontu atlikumi - Ls 6 596 899 un klientu karšu uzskaites kontiem - Ls 11 170);
- saistības pret Valsts kases klientiem par 2006.gadā Valsts kasē iesniegtajiem klientu maksājumiem, par kuriem norēķini ar saņēmējiem veikti 2007. gada sākumā Ls 17 027 119 vērtībā;
- citas saistības Ls 1 492 846 vērtībā (saistības par uzkrātajiem procentu maksājumiem speciālajā budžetā Ls 1 320 498 vērtībā un saistības par uzkrātajiem procentu maksājumiem par klientu kontu atlikumiem Ls 345 vērtībā un saistības pret kredītiestādi Ls 140 560 vērtībā un citas saistības Ls 31 443 vērtībā.).

2005.gada 31.decembrī finanšu bilancē bija uzrādītas pārējās īstermiņa saistības Ls 238 090 078 vērtībā, t.sk.:

- Valsts kases saistības par Valsts kases klientu kontu atlikumiem VK kontos vērtībā Ls 235 372 757 (VSAA kontu atlikumi - Ls 172 079 356; Statistikas pārvaldes kontu atlikumi - Ls 649 361; pašvaldību un citu iestāžu kontu atlikumi - Ls 59 791 531; ziedojumu un dāvinājumu kontu atlikumi - Ls 2 852 509);
- saistības pret Valsts kases klientiem par 2005.gadā Valsts kasē iesniegtajiem klientu maksājumiem, par kuriem norēķini ar saņēmējiem veikti 2006.gadā Ls 561 161 vērtībā;
- citas saistības Ls 2 156 160 vērtībā.

Zebilance

Prasības

Zebilances prasībās uz 2006.gada 31.decembri uzrādītas:

- prasības pret valsts pamatbudžeta iestādēm par aizdevumu pamatsummām Ls 16 242 236 vērtībā, kas salīdzinājumā ar 2005. gada 31.decembri ir samazinājušās par Ls 1 052 595;
- bezcerīgi (zaudēti) kredīti Ls 9 390 972 vērtībā, t.sk.: (bezcerīgi (zaudētie) procentu maksājumi Ls 6 075 351 vērtībā; bezcerīgie saistību maksājumi Ls 1 073 vērtībā; bezcerīgie komisijas maksājumi Ls 7 524 vērtībā; bezcerīgie soda naudas maksājumi Ls 3 307 024 vērtībā);
- ieguldījumi akcijās Ls 1209 vērtībā.

Saistības

Zebilances saistībās uz 2006.gada 31.decembri uzrādītas:

- iespējamās saistības Ls 10 451 363 vērtībā, t.i., finanšu bilancē galvojumu summa uzrādīta, izvērtējot riska faktoru par iespējamo izmaksājamo naudas līdzekļu plūsmu;
- piešķirtie, bet vēl neizmaksātie aizdevumi Ls 365 499 vērtībā, kurā ietverti pašvaldībām, valsts speciālajam budžetam un uzņēmējdarbībām piešķirto aizdevumi no līguma noslēgšanas brīža līdz brīdim, kad naudu pārskaita no Valsts kases norēķinu konta uz saņēmēja kontu;
- nākotnes finanšu darījumi Ls (567 123) vērtībā, kurā ietverti Forward, SWAP darījumi. Uzskaiti veic no brīža, kad noslēdz attiecīgo darījumu un Valsts kasei ir līgumiskas saistības to pildīt līdz brīdim, kad darījumu veic vai arī attiecīgo finanšu instrumentu pārdod;
- zebilances saistības par ieguldījumiem akcijās Ls 1 209 vērtībā.

Aizdevumu norakstīšana

Valsts budžeta prasībās iekļautas arī prasības par līdzekļiem, kas aizdoti Pasaules Bankas "Izglītības kvalitātes reformas un izmaksu efektivitātes palielināšanas skolai" sistēmas attīstības projekta ietvaros. Līguma nosacījumi paredz, ka aizdevuma saņēmējam nebūs jāatmaksā tā daļa no aizdevuma summas, kas izlietota atbilstoši noteiktajam mērķim. Neatkarīgi no atmaksu saņemšanas vai aizdevuma prasību norakstīšanas, valsts parāds Pasaules Bankai jāatmaksā līgumā paredzētajos termiņos un vērtībā. 2006.gada laikā norakstīti aizdevumi Pasaules Bankas "Izglītības kvalitātes reformas un izmaksu efektivitātes palielināšanai skolai" ietvaros Ls 699 983 vērtībā.

Saskaņā ar likuma "Par valsts budžetu 2006.gadam" 20.pantu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā dzēsti aizdevumi Ls 2 256 683 vērtībā likvidētajiem uzņēmumiem (kapitālsabiedrībām).

Summas, kuras gada laikā norakstītas no aizdevuma kopējās vērtības, gada pārskata 18.pielikumā uzrādītas kā citas plūsmas.

Finanšu bilances pielikumi

Paskaidrojumi valsts finanšu bilancei uzrādīti no 16. līdz 20.pielikumos.

Papildus informācija, kura tieši neattiecas uz 2006.gada finanšu bilances atlikumiem, ietverta no 21. līdz 24.pielikumos:

21.pielikumā "Valsts ārējo aizņēmumu izmaksu, atmaksu un apkalpošanas izdevumu prognoze (2007. - 2011.gadam)" un 23.pielikumā "Valsts neatmaksāto aizdevumu saraksts uz 2006.gada 31.decembri", atbilstoši likuma "Likums par budžetu un finanšu vadību" 31.pantā noteiktajam uzrāda neatmaksāto valsts parādu un maksājumus, kas saskaņā ar parāda saistībām veikti kārtējā gadā un pēdējos trijos gados un ikgadējās parāda saistības attiecībā uz pieciem turpmākajiem gadiem;

24.pielikumā "Valsts izsniegto galvojumu saraksts uz 2006.gada 31.decembri" uzrāda valsts vārdā izsniegtos galvojumus, kā arī darījumus sakarā ar valsts galvojumu saistībām.

29.06.2007.

3988

Irēna Šuksta

7094210, irena.suksta@kase.gov.lv